

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อมูล ณ วันที่.....๖.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสินชัย วงศ์จินดา

๒. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ 394/1 ม. 1 ต. พรุพี อ. บ้านนาสาร จ. สุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ 0898718821 Facebook - Line 0898718821

๓. เกิด พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันอายุ ๕๙ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตร

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยชีวิต ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านนาสาร

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. 2563

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ไร่นา/สวนผสม

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ การปลูกผักปลอดภัยลดโรค NCDs มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่อง การปลูกผักปลอดภัยลดโรค NCDs , มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร, การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย, การรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร, เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.การผลิตปุ๋ยเคมีผสมเอง มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยเคมีผสมเอง, การลดต้นทุน, การเพิ่มผลผลิต

2.การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ, การลดต้นทุน, การเพิ่มผลผลิต

3. การผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียในการผลิตยางแผ่นรมควัน มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียในการผลิตยางแผ่นรมควัน และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

4. การผลิตยางแผ่นรมควัน มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตยางแผ่นรมควัน, การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, การเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตร, องค์กรเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน การทำบัญชีครัวเรือน และการวางแผนธุรกิจ

5. การเลี้ยงปลาเม็ง และการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตปลาเม็ง และการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ และเศรษฐกิจพอเพียง

6. การเลี้ยงวัว/หมู/เป็ด/ไก่ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตวัว/หมู/เป็ด/ไก่ และเศรษฐกิจพอเพียง

7. การเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ชุมชน หลักสูตรการเรียนรู้เรื่องพิพิธภัณฑ์ชุมชน

๓. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

๓.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต การจัดการด้านการตลาด การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช การผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่

๓.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔. หลักสูตร ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๓.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๖ หลักสูตร ประกอบด้วย การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจ

ชุมชน แผนธุรกิจ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

๓.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การปลูกผักปลอดภัยโรค NCDs

วัตถุประสงค์ กลุ่มโรค NCDs สามารถป้องกันได้ง่าย ๆ โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตพฤติกรรมการกิน ดังนั้นการปลูกผักทานเองก็เป็นอีกทางเลือกในการป้องกันความเสี่ยงของโรคนี้

เนื้อหา โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง หรือเรียกชื่อภาษาอังกฤษสั้น ๆ ว่า โรค NCDs เป็นโรคที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการ ติดเชื้อโรค และไม่ได้ติดต่อจากคนสู่คน โดยการสัมผัสหรือการหายใจ แต่เป็นโรคที่เกิดจากการใช้ชีวิตประจำวันที่ไม่เหมาะสมของเรากลุ่มโรค NCDs นี้ ประกอบด้วย โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคอ้วน ลงพุง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคถุงลมโป่งพอง และโรคมะเร็ง เป็นต้น การใช้ชีวิตประจำวันของเราในปัจจุบันมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น ทำให้เรามีการเคลื่อนไหวร่างกายน้อยลง รวมทั้งการรับประทานอาหารในปริมาณที่มากเกินไปเกินความต้องการของร่างกาย รับประทานอาหารรสหวานจัด เค็มจัด และอาหารที่มีไขมันสูง เหล่านี้จะทำให้เกิดภาวะอ้วน เกิดโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมองซึ่งอาจจะตีบหรือแตกได้ นอกจากนี้ การสูบบุหรี่เป็นประจำ ก็จะทำให้เกิดโรคถุงลมโป่งพอง รวมทั้งโรคมะเร็งต่าง ๆ ได้ เมื่อประกอบกับความเครียดและการพักผ่อนไม่เพียงพอ รวมกันและสะสมเรื้อรังไปนาน ๆ ก็นำไปสู่การเกิดกลุ่มโรค NCDs ขึ้นได้ ซึ่งก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคสูง รวมทั้งบางโรคยังรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้ สำหรับผู้ที่ป่วยเป็นกลุ่มโรค NCDs แล้ว แพทย์จะมีวิธีการรักษาที่จำเพาะต่อโรคที่แตกต่างกันไป สำหรับผู้ที่มีน้ำหนักตัวเกิน จะแนะนำให้ลดน้ำหนัก โดยการลดน้ำหนักให้ได้อย่างน้อย ๕% ของน้ำหนักตัว ตั้งต้น ก็จะมีผลในการลดระดับน้ำตาลและควบคุมความดันโลหิตได้ สำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน จะแนะนำให้หลีกเลี่ยงของเชื่อม และอาหารในกลุ่มน้ำตาลหวานต่าง ๆ สำหรับผู้ที่

ปัญหาในเรื่องของความดันโลหิตสูงควรงดการรับประทานอาหารรสเค็ม นอกจากนี้ควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอให้ได้อย่างน้อย ๓๐ นาทีต่อวัน รวมให้ได้ ๑๕๐ นาทีต่อสัปดาห์ รวมทั้งรับประทานยาเป็นประจำ และไปพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอ กลุ่มโรค NCDs สามารถป้องกันได้ง่าย ๆ โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเรา หันมาดูแลสุขภาพร่างกาย โดยรับประทานอาหารให้ครบ ๕ หมู่ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ พักผ่อนให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ควบคุมน้ำหนักตัว และตรวจสุขภาพเป็นประจำ

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ลงแปลงเรียนรู้ อธิบาย ตอบข้อซักถาม

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของภาคี และเครือข่ายในงานส่งเสริมการเกษตร จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เสริมสร้างพลังของภาคีและเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ พัฒนาสู่การบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน พร้อมทั้งช่วยหนุนเสริมการขับเคลื่อนงาน การพัฒนาต่อยอด และการขยายผล การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่มีทิศทางและแนวทางที่ชัดเจน ครอบคลุม และบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างเป็นรูปธรรมที่มั่นคงและยั่งยืนเช่นเดียวกัน

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

เกษตรกรต้นแบบ นายสินชัย วงศ์จินดา มีการวางแผนการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของศพก.ไว้ดังนี้

1. นายสินชัย วงศ์จินดา เกษตรกรต้นแบบ ร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. โดย

1.1 วิเคราะห์ และประเมินศักยภาพของ ศพก.อำเภอบ้านนาสาร โดยวิธีการประเมินองค์ประกอบของ ศพก.อำเภอบ้านนาสาร ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรต้นแบบ หลักสูตรการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ แพลงเรียนรู้ และจำนวนผู้เข้าใช้บริการ ศพก.อำเภอบ้านนาสาร

1.2 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาที่ดำเนินการขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อใช้กรอบการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.อำเภอบ้านนาสาร

2. พัฒนาศักยภาพศพก.อำเภอบ้านนาสารในประเด็นต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน

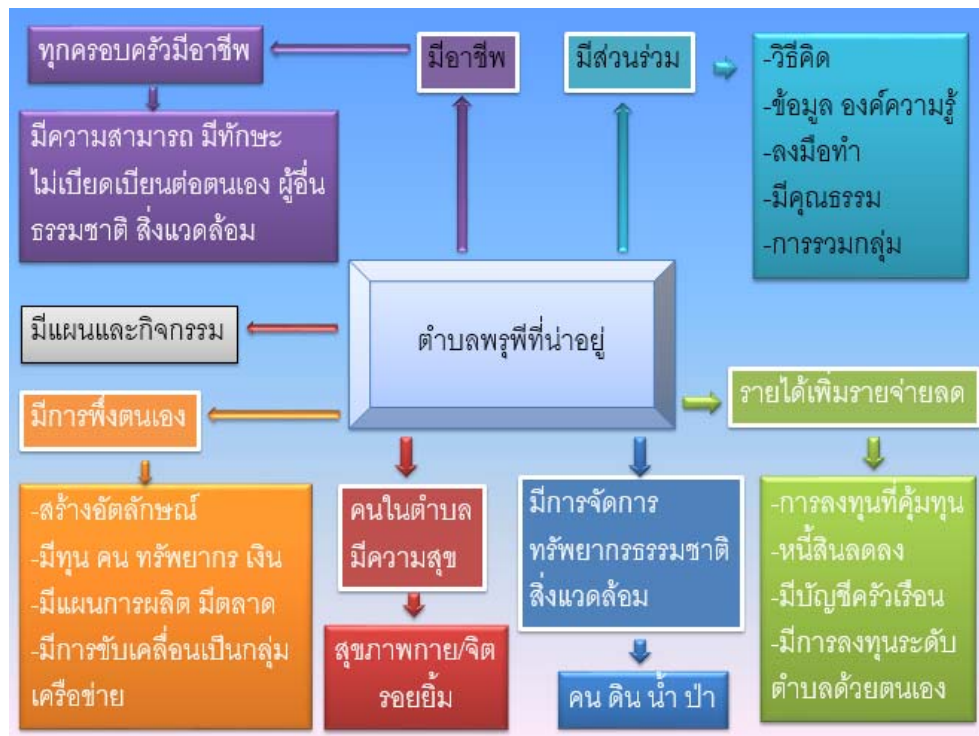
2.1 พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ ศพก. อำเภอบ้านนาสาร โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเกษตรกรต้นแบบ ศพก. ภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร และผู้สนใจ

2.2 พัฒนาฐานเรียนรู้ และแปลงเรียนรู้ของ ศพก. อำเภอบ้านนาสาร โดยรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้

3. ศพก. อำเภอบ้านนาสาร สนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และ เป็นศูนย์กลางการบริการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ กับเกษตรกรในชุมชน

4. สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านนาสารร่วมกับคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภوبرะชุมกำหนดแผน และกำหนดคณะลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินงานของ ศพก.จากนั้นลงพื้นที่ตรวจสอบ สรุป และรายงานผล ให้แก่คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ ทราบ

อีกทั้งนายสินชัย วงศ์จินดา เกษตรกรต้นแบบ มีการกำหนดเป้าหมายของศพก.อำเภอบ้านนาสารไว้ ดังภาพ

ศพก.อำเภอบ้านนาสาร มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาที่ดำเนินการ ขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อ
ใช้กรอบการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.ตั้งเอกสารแนบ

นายสินชัย วงศ์จินดาเกษตรกรต้นแบบศพก. ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านนาสารร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานีไว้โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ปรากฏผลดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. ประธาน ศพก. เป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ในกิจกรรมด้านการเกษตรที่ตนปฏิบัติอยู่ และเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรในพื้นที่

2. ประธาน ศพก. มีทักษะการเป็นวิทยากรที่ดี

3. กิจกรรมต่างภายในแปลงเรียนรู้ของ ศพก. มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

4. ประธาน ศพก. สามารถใช้ Smartphone และสื่อโซเชียลต่าง ๆ ได้

จุดอ่อน (Weakness)

1. ประธาน ศพก. บางราย มีหน้าที่ บกบาททางสังคมหลายประการทำให้มีภาระงานที่มาก

2. ประธาน ศพก. เป็นผู้สูงอายุ

โอกาส (Opportunity)

1. กรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายขับเคลื่อน และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศพก.

2. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการสนับสนุนให้เกษตรกรศึกษา ดูงานที่ ศพก.

3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สนับสนุน ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร

4. มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และศพก.

5. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer ในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร

อุปสรรค (Threat)

1. นโยบายการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างศพก. มีจำนวนน้อยครั้ง

2. เกษตรกรในพื้นที่ให้ความสำคัญกับการทำงาน และเข้าไปใช้บริการศพก. ไม่มากเท่าที่ควร

3. การสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อน ศพก. มีจำกัด

4. ศพก. ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายต่อเกษตรกรทั้งใน และนอกพื้นที่

5. การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลกระทบ ต่อการขับเคลื่อนการทำงาน และการบริการของศพก.

จากผลการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ได้กำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวคิดในการเพิ่มศักยภาพของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านนาสาร จังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยใช้ตาราง TOWS Matrix ดังตาราง.

ตาราง การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มศักยภาพของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths) 1. ประธาน ศพก. มีความรู้ ประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับในพื้นที่ (S1) 2. ประธาน ศพก. มีทักษะ การเป็นวิทยากร ที่ดี (S2) 3. กิจกรรมของ ศพก. ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม (S3) 4. ประธาน ศพก. ใช้Smartphone และสื่อโซเชียลได้ (S4)	จุดอ่อน (Weakness) 1. ประธาน ศพก. มีภาระงานที่มาก (W1) 2. ประธาน ศพก. เป็นผู้สูงอายุ (W2)
โอกาส (Opportunity) 1. กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนการพัฒนา ศพก. (O1) 2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สนับสนุนให้เกษตรกรศึกษาดูงานที่ ศพก. (O2) 3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สนับสนุนศพก. หลัก เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร (O3) 4. มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน (O4) 5. มี Young Smart Farmer ในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร (O5)	กลยุทธ์เชิงรุก SO 1. ส่งเสริมให้ ศพก. มีการเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกัน (S1, S2, S3 + O3, O4)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO 1. ส่งเสริมให้ Young Smart Farmer เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อน ศพก. เครือข่าย (W1, W2 + O3, O4)
อุปสรรค (Threat) 1. การเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่าง ศพก. มีน้อยครั้ง (T1) 2. เกษตรกรในพื้นที่ให้ความสำคัญกับการทำงานและเข้าไปใช้บริการศพก. ไม่มากเท่าที่ควร (T2) 3. มีงบประมาณจำกัดในการขับเคลื่อน ศพก. (T3) 4. การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทบต่อการขับเคลื่อนงานของ ศพก. (T4)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST 1. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ ใน ศพก. อย่างต่อเนื่อง (S3+T2) 2. เชื่อมโยงการทำงาน ของ ศพก. และชุมชน ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน (S1+T2)	กลยุทธ์เชิงรับ WT 1. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ศพก. ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น (W4+ T2, T3) 2. ประชาสัมพันธ์ ศพก. แก่เกษตรกรในและนอกพื้นที่ (W4+ T2)

แนวคิด

1. พัฒนา ศพก. ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่มีศักยภาพแก่เกษตรกร
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อน ศพก.

ข้อเสนอ

จากแนวคิดดังกล่าว จึงมีข้อเสนอในการเพิ่มศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. พัฒนา ศพก. ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่มีศักยภาพแก่เกษตรกร

1.1 วิเคราะห์และประเมินศักยภาพของ ศพก. โดยวิธีการประเมินองค์ประกอบของ ศพก. ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ประธานศพก. หลักสูตรการเรียนรู้แผนการเรียนรู้ของเกษตรกร ฐานเรียนรู้ แปลงเรียนรู้ และจำนวนผู้เข้าใช้บริการศพก.

1.2 จัดทำแผนปฏิบัติงาน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพศพก. มากำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลาที่ดำเนินการ ขั้นตอนปฏิบัติงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับตัวชี้วัดความสำเร็จเพื่อใช้แนวทางการพัฒนาศักยภาพ ศพก.

1.3 พัฒนาศักยภาพ ศพก. ในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน ปฏิบัติงาน อาทิ จัดอบรมประธาน ศพก.ให้มีศักยภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในชุมชนมากยิ่งขึ้น

1.4 ติดตามการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพ ศพก. โดยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมพร้อมทั้ง ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพ ศพก. ตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่ได้กำหนด ไว้ในแผนปฏิบัติงาน

1.5 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ จังหวัดและ กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

2. ส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อน ศพก.

2.1 จัดเวทีเพื่อสร้างการรับรู้ สร้างการเข้าใจบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงาน ศพก. แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 เชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer และ ศพก. โดยการพิจารณาแปลงเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer ที่มีศักยภาพให้เป็น ศพก.

2.3 ให้เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer มีบทบาท ในการขับเคลื่อน การดำเนินงาน ศพก. ผ่านการประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ และกิจกรรมต่าง ๆ ของศพก.

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer ขาดแรงจูงใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศพก.อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี แนวทางแก้ไข คือ สร้างแรงจูงใจให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่โดยการผลักดันให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ และประธานศพก. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสื่อสาร การแสดงออกทางความคิดเห็น ร่วมแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ต่าง ๆ

ของ ศพก. พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สังคมรับรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของเกษตรกรรมรุ่นใหม่ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาขับเคลื่อนศพก. และการเกษตรในพื้นที่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อน การดำเนินงานของ ศพก.อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร่งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำ การเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ปี พ.ศ. 2563 เนื่องจากประธาน ศพก.หลักของอำเภอบ้านนาสารได้ลาออก คณะกรรมการศพก.และแปลงใหญ่อำเภอบ้านนาสารจึงมีมติให้ ศพก.เครือข่ายตำบลพรุพี มีสถานะเป็นศพก.หลัก ของอำเภอบ้านนาสาร จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีศูนย์เครือข่ายของ ศพก. จำนวน 11 ศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอบ้านนาสารมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ จนเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตร ที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับชุมชน และเป็นศูนย์กลางการบริการ แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ กับ เกษตรกรในชุมชน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

นายสินชัย วงศ์จินดา เป็นเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ต้นทุนในการผลิตทางด้านการเกษตรสูง หลังจากนั้นหันมาปลูกพืชโดยลดการใช้สารเคมี เลี้ยงโคเนื้อ เลี้ยงไก่ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง มาจนถึงปัจจุบันนี้ ทำเกษตรแบบผสมผสาน จากเกษตรกรเคยทำนาเพียงอย่างเดียว หันมาทำการเกษตรแบบสวนผสม สร้างรายได้ รายวัน รายเดือน และรายปี ด้วยความใฝ่รู้และเพื่อพัฒนาตัวเอง จึงได้เข้าร่วมสู่กระบวนการเรียนรู้ในด้านการเกษตรกับหน่วยงานของรัฐ ได้แก่สำนักงานเกษตรเกษตรอำเภอบ้านนาสาร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านนาสาร สำนักงานประมงอำเภอบ้านนาสาร สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เทศบาลตำบลพรุพี สถานศึกษา ฯลฯ และได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เกิดจากนโยบายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้มีศูนย์เรียนรู้การเกษตรในพื้นที่ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศพก.อำเภอบ้านนาสาร มีศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๑ ศูนย์เครือข่าย บริหารจัดการโดยคณะกรรมการ ศพก. ที่มีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ และปัจจุบันเป็นแหล่งเรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านบูรณาการกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่กับเน้นเป็นศูนย์กลางข้อมูล เป็นแปลงเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรม

หรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการนำ BCG Model มาใช้ใน ศพก.

Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี/สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง/ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce พัฒนาบรรจุภัณฑ์/ ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต เป็นต้น

- ใช้พันธุ์ดี

- สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง และมีช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce ได้แก่เพจที่น่านาสาร และเพจชุมชนดีมีรอยยิ้มบ้านนาสาร

- พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ศพก.อำเภอบ้านนาสารได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนภายใต้โครงการชุมชนดีมีรอยยิ้มอำเภอบ้านนาสาร บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) สนับสนุนตลาดรวมถึงการออกแบบโลโก้และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้

- ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต ศพก.อำเภอบ้านนาสารได้รับการสนับสนุนตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ จากกระทรวงพลังงาน เพื่อใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

2 Circular Economy เช่น ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน/สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้/Zero waste เป็นต้น

- มีการผลิตปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้

-มีการผลิตน้ำหมักชีวภาพ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้

- มีการนำโดโลไมท์และ ปอเทืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาที่ดินมาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดิน

- Zero waste มีการบำบัดน้ำเสียจากการทำยางแผ่นรมควัน ด้วยระบบหมักก๊าซชีวภาพเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้

3 Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี /ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี/ การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่
กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- ลดการใช้สารเคมี

- โดยการนำเชื้อราไตรโคเดอร์มามาใช้ ซึ่งเป็นการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
ด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม

- ปลูกรักในโรงเรือน และใช้น้ำหมักไล่แมลงเพื่อควบคุมการรบกวนจาก
แมลงศัตรูพืช ซึ่งเป็นการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม

- ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี โดยมีการทำน้ำหมักชีวภาพใช้เอง และมีการใช้ปุ๋ยหมักที่

ผลิตเอง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. **ปุ๋ยหมัก** เป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่งเกิดจากการนำซากหรือเศษเหลือจากพืชมาหมักรวมกัน และผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยกิจกรรมจุลินทรีย์จนเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมเป็นวัสดุที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ย ไม่แข็งกระด้าง และมีสีน้ำตาลปนดำ

ส่วนผสมในการกองปุ๋ยหมัก ๑ ตัน ประกอบด้วย

- เศษพืชแห้ง ๑,๐๐๐ กิโลกรัม
- มูลสัตว์ ๒๐๐ กิโลกรัม
- ปุ๋ยไนโตรเจน ๒ กิโลกรัม (หรือน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตจากปลา ๙ ลิตร)
- สารเร่งจุลินทรีย์ ๑ ซอง

วิธีการทำปุ๋ยหมัก

๑. ผสมสารเร่งจุลินทรีย์ ปด.๑ ในน้ำ ๒๐ ลิตร นาน ๑๐ - ๑๕ นาที เพื่อกระตุ้นให้ จุลินทรีย์ออกจากสภาพที่เป็นสปอร์และพร้อมที่จะเกิดกิจกรรมการย่อยสลาย
๒. การกองชั้นแรกให้นำวัสดุที่แบ่งไว้ส่วนที่หนึ่งมากองเป็นชั้นมีขนาดกว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร สูง ๓๐ - ๔๐ เซนติเมตร ย่ำให้พอแน่นและรดน้ำให้ชุ่ม
๓. นำมูลสัตว์โรยที่ผิวหน้าเศษพืช ตามด้วยปุ๋ยไนโตรเจน แล้วราดสารละลายสารเร่งจุลินทรีย์ ปด.๑ ให้ทั่ว โดยแบ่งใส่เป็นชั้น ๆ
๔. หลังจากนั้นนำเศษพืชมากองทับเพื่อทำชั้นต่อไป ปฏิบัติเหมือนการกองชั้นแรก ทำเช่นนี้อีก ๒ - ๓ ชั้น ชั้นบนสุดของกองปุ๋ยควรปิดทับด้วยเศษพืชที่เหลืออยู่เพื่อป้องกันการสูญเสียความชื้น

การดูแลรักษากองปุ๋ยหมัก

๑. รดน้ำรักษาความชื้นในกองปุ๋ย: ให้มีความชื้นประมาณ ๕๐ - ๖๐%
๒. การกลับกองปุ๋ยหมัก: กลับกอง ๑๐ วันต่อครั้ง เพื่อเพิ่มออกซิเจน ลดความร้อนในกองปุ๋ย และช่วยให้ วัสดุคลุกเคล้ากัน หรือใช้ไม้ไผ่เจาะรูให้ทะลุตลอดทั้งลำและเจาะรูด้านข้างปกรอบๆ กองปุ๋ยหมัก ห่างกัน ลำละ ๕๐ - ๗๐ เซนติเมตร
๓. การเก็บรักษากองปุ๋ยหมักที่เสร็จแล้ว: เก็บไว้ในโรงเรือน อย่าตากแดดและฝนจะทำให้ธาตุอาหารพืช ในปุ๋ยหมักสูญเสียไปได้

หลักการพิจารณาปุ๋ยหมักที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว

๑. สี: มีสีน้ำตาลเข้มจนถึงสีดำ
๒. ลักษณะ: อ่อนนุ่ม ยุ่ย ไม่แข็งกระด้างและขาดออกจากกันได้ง่าย
๓. กลิ่น: ปุ๋ยหมักที่เสร็จสมบูรณ์จะไม่มีกลิ่นเหม็น
๔. ความร้อนในกองปุ๋ย: อุณหภูมิภายในกองปุ๋ยใกล้เคียงกับอุณหภูมิภายนอกกอง
๕. การเจริญของพืชบนกองปุ๋ยหมัก: พืชสามารถเจริญบนกองปุ๋ยหมักได้โดยไม่เป็นอันตราย
๖. การวิเคราะห์ทางเคมี: ค่าอัตราส่วนคาร์บอนต่อ ไนโตรเจนเท่ากับหรือต่ำกว่า ๒๐:๑

อัตราและวิธีการใช้ปุ๋ยหมัก

๑. ข้าว: ใช้อัตรา ๒ ตันต่อไร่ หว่านให้ทั่วพื้นที่แล้วไถกลบก่อนปลูกพืช
๒. พืชไร่: ใช้อัตรา ๒ ตันต่อไร่ โรยเป็นแถวตามแนวปลูกพืช แล้วคลุกเคล้ากับดิน
๓. พืชผัก: ใช้อัตรา ๔ ตันต่อไร่ หว่านทั่วแปลงปลูกไถกลบขณะเตรียมดิน
๔. ไม้ผล ไม้ยืนต้น

- เตรียมหลุมปลูก: ใช้อัตรา ๒๐ กิโลกรัมต่อหลุม คลุกเคล้าปุ๋ยหมักกับดินในร่องกันหลุม

- ต้นพืชที่เจริญแล้ว: ใช้อัตรา ๒๐ - ๕๐ กิโลกรัมต่อต้น โดยขุดร่องลึก ๑๐ เซนติเมตร ตามแนว ทรงพุ่มของต้นใส่ปุ๋ยหมักในร่องและกลบด้วยดินหรือหว่านให้ทั่วภายใต้ทรงพุ่ม

๕) ไม้ดอก: ไม้ตัดดอก ใช้อัตรา ๒ ตันต่อไร่ ไม้ดอกยืนต้นใช้ ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อหลุม

๒. **น้ำหมักชีวภาพ** เป็นของเหลวที่ได้จากการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากพืชหรือสัตว์ลักษณะ สด อวบน้ำ หรือมีความข้นสูงโดยอาศัยกิจกรรมของจุลินทรีย์ทั้งในสภาพที่มีอากาศและมีอากาศน้อย

ส่วนผสมการผลิตน้ำหมักชีวภาพ

๑) สูตรน้ำหมักชีวภาพจากผักและผลไม้ จำนวน ๕๐ ลิตร (ใช้เวลาในการหมัก ๗ วัน)

- ผักหรือผลไม้ ๔๐ กิโลกรัม
- กากน้ำตาล ๑๐ กิโลกรัม
- น้ำ ๑๐ ลิตร
- สารเร่งซูเปอร์ พด.๒ ๑ ซอง

๒) สูตรน้ำหมักชีวภาพจากปลาหรือหอยเชอรี่ จำนวน ๕๐ ลิตร (ใช้เวลาในการหมัก ๑๕ - ๒๐ วัน)

- ปลาหรือหอยเชอรี่ ๓๐ กิโลกรัม
- ผลไม้ ๑๐ กิโลกรัม
- กากน้ำตาล ๑๐ กิโลกรัม
- น้ำ ๑๐ ลิตร
- สารเร่งซูเปอร์ พด.๒ ๑ ซอง

วิธีการผลิตน้ำหมักชีวภาพ

๑) ผสมกากน้ำตาลในน้ำ ลงในถังหมัก

๒) นำสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ จำนวน ๑ ซอง ผสมในสารละลายกากน้ำตาล คนให้เข้ากันนาน ๕ นาที

๓) นำวัสดุที่หั่นหรือสับเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วเทลงไปในถังหมัก

๔) คนส่วนผสมให้เข้ากัน

๕) ปิดฝาถังหมัก ในระหว่างการหมัก คน ๑ ครั้งต่อวัน

ประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๑. เร่งการเจริญเติบโตของรากพืช

๒. เพิ่มการขยายตัวของใบและยอดของลำต้น

๓. ชักน้ำให้เกิดการงอกของเมล็ด

๔. ส่งเสริมการออกดอกและติดผลดีขึ้น

๕. เป็นสารช่วยขับไล่แมลงศัตรูพืช

๖. ทำความสะอาดและลดกลิ่นเหม็นในคอกเลี้ยงสัตว์

๗. ให้ธาตุอาหารพืช ปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากปลาและหอยเชอรี่จะให้ไนโตรเจนสูง

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการ อย่างละเอียด)

ขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ :

๑. การเก็บตัวอย่างดิน :

- เก็บตัวอย่างดินหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตหรือก่อนเตรียมดินสำหรับรอบการเพาะปลูกใหม่
- หลีกเลี่ยงการเก็บตัวอย่างจากพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง, คอกสัตว์, หรือบริเวณที่มีปุ๋ยตกค้าง
- ใช้อุปกรณ์ที่สะอาดและไม่ปนเปื้อน
- เก็บตัวอย่างจากหลาย ๆ จุดในแปลง (ประมาณ ๑๐ หลุมในพื้นที่ ๕-๑๐ ไร่) เพื่อให้ได้ตัวแทนของดินในแปลงนั้น ๆ
- เก็บตัวอย่างดินลึกประมาณ ๑๕ ซม. และรวมตัวอย่างทั้งหมดใส่ถุงพลาสติก ประมาณ ๑ กก.

๒. การส่งวิเคราะห์ :

- ส่งตัวอย่างดินไปยังห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้
- ระบุข้อมูลผู้จัดส่ง, ที่อยู่แปลง, และรายละเอียดการเพาะปลูกให้ชัดเจน
- เลือกรายการวิเคราะห์ที่ต้องการ เช่น ความเป็นกรด-ด่างของดิน, ปริมาณธาตุอาหารหลัก (N, P, K) และอื่น ๆ

๓. การแปลผลและวางแผนการใส่ปุ๋ย :

- เมื่อได้รับผลวิเคราะห์, เปรียบเทียบค่าที่ได้กับค่ามาตรฐานของดิน
- ประเมินปริมาณธาตุอาหารที่พืชต้องการสำหรับการเจริญเติบโตและผลผลิต
- คำนวณปริมาณปุ๋ยที่ต้องใส่ โดยพิจารณาจากชนิดของปุ๋ยและวิธีการใส่
- หากจำเป็น สามารถนำแม่ปุ๋ยมาผสมเอง หรือใช้ปุ๋ยเชิงประกอบที่หาซื้อได้

๔. การปรับปรุงดิน :

- ปรับปรุงดินตามค่าวิเคราะห์ดิน เช่น การปรับค่า pH หรือการเพิ่มธาตุอาหารที่ขาดหายไป
- ใช้วิธีการปรับปรุงดินที่เหมาะสมกับชนิดของพืชและสภาพพื้นที่
- ตรวจสอบและปรับปรุงดินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๕. ประโยชน์ของการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน :

- ลดต้นทุนการผลิตโดยการใส่ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสม
- เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น
- เพิ่มความยั่งยืนในการทำการเกษตร

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

- ๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย
- ๑.๑)ปาล์มน้ำมัน..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐.....(ไร่-งาน-วา)
- ๑.๒)ยางพารา..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖๐.....(ไร่-งาน-วา)
- ๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑)ปลาเม็ง..... จำนวน.....๒.....(บ่อ)
- ๒.๒)ปลาดุก..... จำนวน.....๖.....(บ่อ)
- ๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑)ไก่..... จำนวน.....๕๐.....(ตัว)
- ๓.๒)วัว..... จำนวน.....๖..... (ตัว)
- ๓.๓) จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๔.๑)ผัก..... จำนวน.....๑๐๐.....(ตร.วา)
- ๔.๒) จำนวน.....๑๐๐.....(ตร.วา)
- ๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผัก/ปลาดุก.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๒๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....-.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปาล์มน้ำมัน/ยางพารา.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๔๘,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปาล์มน้ำมัน/เลี้ยงไก่/เลี้ยงปลา

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เกษตรกรสามารถมีรายได้เพิ่มจากการทำเกษตรแบบเดิม ทำให้มีผลผลิตทางการเกษตรไว้บริโภคเอง เป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การสร้างคุณภาพชีวิตสร้างสุขภาพที่ดีให้กับเกษตรกรสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชน ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การสร้างคุณภาพชีวิตสร้างสุขภาพที่ดีให้กับเกษตรกรสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชน ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

๔.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ในศพก.)

สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชน ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

๕. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๕.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๕.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมถึงการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่นั้น ๆ ในการทำการเกษตรนั้นจะอาศัยประสบการณ์เพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องทำตัวเป็นน้ำไม่เต็มแก้ว เพื่อรับความรู้ใหม่ๆ มาประยุกต์กับประสบการณ์ที่เคยทำมา สร้างเป็นองค์ความรู้ในการทำเกษตรใหม่ ต้องไม่กลัวที่จะติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งราชการและเอกชน เพราะความรู้ใหม่ๆ ส่วนหนึ่งจะถูกส่งผ่านมาจากองค์กรเหล่านี้

๕.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

จุดอบรม : ศพก. เป็นสถานที่จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตร

จุดศึกษาดูงาน : เกษตรกรและผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในพื้นที่ของ ศพก. เพื่อเรียนรู้เทคโนโลยีและวิธีการปฏิบัติจริง

วิทยากร : ศพก. มีบุคลากรและเกษตรกรที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

การถ่ายทอดความรู้ : ศพก. เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๕.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การเป็นแหล่งเรียนรู้ : ศพก. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร

การให้บริการ : ศพก. ให้บริการด้านการเกษตรต่างๆ รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่
การแก้ไขปัญหา : ศพก. เป็นที่ปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกร เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา
การบูรณาการ : ศพก. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อ
แก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคการเกษตรอย่างเป็นระบบ

๕.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เกษตรกร : ได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ ในการผลิตสินค้าเกษตร

ผู้สนใจทั่วไป : ได้เรียนรู้และศึกษาด้านการเกษตรจากแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อถือได้

ชุมชน : มีการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก.

๕.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับ เกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การส่งต่อความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกพืชแบบผสมผสานสู่เกษตรกรในกลุ่มและศพก.เครือข่าย
และกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอพระแสง รวมถึงกับเกษตรกรอื่นที่สนใจในทุก ๆ ครั้งที่มีโอกาส
รวมถึงการให้ความรู้กับนักเรียน นักศึกษา เป็นศูนย์เรียนรู้ในการศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชน คนทั่วไปอยู่เสมอ

๑) เปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ ได้แก่ ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยตามคาวีเคราะห์
ดิน ฐานเรียนรู้การจัดการดินปุ๋ย ฐานเรียนรู้ขยายพันธุ์พืช เพื่อให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปได้เข้ามา
ศึกษา และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ตามความเหมาะสม

๒) ให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตรกรที่มาศึกษาดูงาน ทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง ตลอดจนจากจังหวัด

๓) มีการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรอื่น ๆ ที่มีความสนใจ

๔) ใช้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจทั่วไป ๕)
สมาชิกทุกคนสามารถถ่ายทอดความรู้ได้

๕.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานใน พื้นที่

1. สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,โครงการชลประทาน

สุราษฎร์ธานี ,การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) สาขาบ้านนาสาร ,สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ,
สหกรณ์การเกษตรบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,สำนักงานพลังงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี ,สำนักงานพาณิชย์
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,สำนักงานประมงจังหวัด สุราษฎร์ธานี
,สำนักงานประมงอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. สถาบันการศึกษา ตำบลพรุพี อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วย
ล่อง,โรงเรียนบ้านช่องช้าง ,โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 12 ,โรงเรียนพรุพีพิทยา

3. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เงาะโรงเรียนอำเภอบ้านนาสาร ,
กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลเพิ่มพูนทรัพย์ ,กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลควนศรี , กลุ่ม
เกษตรกรแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลควนศรี ,กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลนาสาร , กลุ่ม
เกษตรกรแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลท่าชี

4. YSF อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไม้ผล
เพิ่มพูนทรัพย์ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผลไม้เพื่อการส่งออกตำบลลำพูน วิสาหกิจชุมชนยางพาราตำบลพรุพี
และวิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปสละอาทิตย์

6. กลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ในตำบลพรุพี อาทิ กลุ่มผลิตเครื่องแกงบ้านตลาดพรุพี, กลุ่มสตรี หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งท้อ, กลุ่มผู้ผลิตไม้กวาดดอกหญ้าบ้านช่องช้าง, กลุ่มผู้ผลิตยาต้มสมุนไพรซึ่งเป็นผู้สูงอายุจากโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลพรุพี

7. บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) ดำเนินสนับสนุนภายใต้โครงการ "ชุมชนดีมีรอยยิ้ม บ้านนาสาร" เข้ามาช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารจัดการกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนา บรรจุภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของสินค้าให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การเพิ่มช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าชุมชนโดยเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจที่เป็นภาคีเครือข่าย

- รายงานผลการดำเนินงานโครงการชุมชนดีมีรอยยิ้มบ้านนาสาร โดยศพก.อำเภอบ้านนาสาร ร่วมกับบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

๕.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

บทบาทของประธาน ศพก. คือ การเป็นผู้นำในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศพก. ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนรู้และพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร

๕.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๕.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

การได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคเกษตรของชุมชน โดยการเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ และเป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรในชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๕.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้นำแบบเป็นทางการ : มีบทบาทสำคัญในการประสานงานกับหน่วยงานราชการ, จัดสรรงบประมาณ, และดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนดด้านการเกษตร

ผู้นำแบบไม่เป็นทางการ : มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจ, สร้างความร่วมมือ, และส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนด้านการเกษตร

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ : สมาชิก ศพก. จะถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่ตนเองมีให้กับสมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชน รวมถึงบุคคลภายนอกที่สนใจ เพื่อให้ทุกคนสามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การร่วมกันพัฒนาชุมชน : ศพก. เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การจัดเวทีเสวนา การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การร่วมกันแก้ไขปัญหา : สมาชิก ศพก. จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาโรคระบาด หรือปัญหาการตลาด

การสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในชุมชน : การทำงานร่วมกันใน ศพก. ทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในชุมชน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การเป็นแหล่งเรียนรู้ : ศพก. ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจด้านการเกษตร ทั้งในเรื่องของการผลิต การแปรรูป และการตลาด

การส่งเสริมการเกษตรยั่งยืน : ศพก. สนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีและวิธีการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความมั่นคงทางอาหาร

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

มีการตั้งเป้าหมาย และลงมือทำอย่าง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

ทีมงานถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลงพื้นที่ในการพูดคุย สร้างความสัมพันธ์ การจับประเด็น โดยมีองค์ประกอบ

๑. นางสาวณัฏฐา แก้วจำ	เกษตรอำเภอบ้านนาสาร
๒. นางอสิริยะ รุจิรากร	นักวิชาการส่งเสริมเกษตรชำนาญการ
๓. นางสาวรัตน์ หมุนแทน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
๕. นายสินชัย วงศ์จินดา	เกษตรกรต้นแบบ
๖. นางสาววาสนา เกื้อนิม	คณะกรรมการ ศพก.

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน :

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ “ขั้นตอนเตรียม (ทีม ประเด็น เนื้อหา)”
 - กำหนดเป้าหมาย : หลักการ SMART
 - หาทีมและกำหนดบทบาทตามความถนัด
 - การวางแผนถอดบทเรียน
 - กำหนดประเด็นคำถาม
 - หาข้อมูลมือสอง
 - เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์
- โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- การเตรียมการ : เตรียมสถานที่ คน วัสดุ/อุปกรณ์ กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต และผู้เกี่ยวข้อง เตรียมเครื่องมือการจับประเด็น
- การเก็บรวบรวมข้อมูล : สร้างบรรยากาศการพูดคุย อาจเป็นการสัมภาษณ์ สังเกต หรือ ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- การวิเคราะห์ข้อมูล : แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ หาความจริงและคุณสมบัติของความจริง เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการที่เกิดขึ้น
- การสังเคราะห์ความรู้ : เชื่อมโยงความคิดรวบยอด บันทึกเป็นเรื่องราว
- สรุปข้อมูลร่วมกันในทีม

เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน :

- การเล่าเรื่อง (Storytelling) : การถ่ายทอดประสบการณ์ผ่านการเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้น
- แผนที่ความคิด (Mind Mapping) : เป็นวิธีการช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้างและชัดเจนกว่าการบันทึกที่เราคุ้นเคย โดยยังไม่จัดระบบระเบียบความคิดใด ๆ ทั้งสิ้นเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับโครงสร้างการคิดของมนุษย์ที่บางช่วงสมองจะกระโดดออกนอกทางขณะที่กำลังคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งการทำให้สมองได้คิด ได้ทำงานตามธรรมชาติ นั้น มีลักษณะเหมือนต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปเรื่อย ๆ
- After Action Review (AAR) : การทบทวนสรุปบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน เพื่อระบุสิ่งที่ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง และสิ่งที่ต้องแก้ไข
- การสะท้อนคิด (Reflection) : เป็นกระบวนการทบทวนประสบการณ์ของตนเองอย่างลึกซึ้ง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น วิธีการที่ใช้ ผลลัพธ์ที่ได้ และบทเรียนที่ได้รับ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินการถอดบทเรียน :

การทบทวนเป้าหมายและผลลัพธ์ : ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าอะไรบรรลุเป้าหมาย อะไรเกินคาด หรืออะไรไม่เป็นไปตามเป้าหมาย พร้อมทั้งไม่สามารถระบุสาเหตุที่แท้จริงได้

กระบวนการทำงาน : พบว่ากระบวนการทำงานไม่เป็นไปตามแผนหรือตามที่คาดหวัง และไม่ทราบวิธีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขาดกลไกสนับสนุน : ขาดเครื่องมือและกลไกการสนับสนุนที่เพียงพอและต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานไม่ราบรื่น

ปัญหาภายในและภายนอก : มีข้อจำกัดหรืออุปสรรคเกิดขึ้นจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ไม่คาดคิด

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน :

การทบทวนอย่างรอบด้าน : ควรทบทวนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลลัพธ์ แผนงาน และกระบวนการที่ดำเนินการทั้งหมด เพื่อระบุสิ่งที่ทำได้ดีและสิ่งที่ต้องปรับปรุง

การระบุสาเหตุและแนวทางแก้ไข : หาเหตุผลของความสำเร็จและความล้มเหลว รวมถึงเสนอแนวทางที่จะทำให้งานดีขึ้น

การสร้างความเข้าใจและให้คำแนะนำ : ประชุมชี้แจงแนวทางเพื่อให้องค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด

การกำหนดนโยบายและกลไกสนับสนุน : ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กร รวมถึงการสร้างกลไกการหนุนช่วยที่เหมาะสม

การนำบทเรียนไปใช้ : พิจารณาวาบทเรียนใดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่อไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

- รายชื่อคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง
1	นายสินชัย วงศ์จินดา	เกษตรกรต้นแบบ	ประธาน

2	นายชนะ ทองแกมแก้ว	เกษตรกรผู้นำตำบลทุ่งเตา	กรรมการ
3	นายณรงค์ พุ่มไม้	เกษตรกรผู้นำตำบลทุ่งเตา	กรรมการ
4	นายถาวร สุขกิจ	เกษตรกรผู้นำตำบลทุ่งเตาใหม่	กรรมการ
5	นายวัฒนา ศรีเหรา	เกษตรกรผู้นำตำบลท่าชี	กรรมการ
6	นางพิชชาภรณ์ ชัยกุล	เกษตรกรผู้นำตำบลควนสุบรรณ	กรรมการ
7	นายสมพล มากะพันธ์	เกษตรกรผู้นำตำบลควนศรี	กรรมการ
8	นายสนอง หวันหนู	เกษตรกรผู้นำตำบลนาสาร	กรรมการ
9	นายวันชัย มั่นมะ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียง	กรรมการ
10	นางวาสนา เกื้อนิม	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านเกษตรผสมผสาน	กรรมการ
11	นายจำรัส หนูนุ่ม	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านไร่นาสวนผสม	กรรมการ
12	นายหิรัญ พนาลี	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านการจัดการดินปุ๋ยชุมชน	กรรมการ
13	นางจันทร์ ระวังวงษ์	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชน	กรรมการ
14	นายพงษ์ศักดิ์ ทองตากรณ์	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย	กรรมการ
15	นายอาทิตย์ มติธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
16	นายสุรัฐ เมืองแมน	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
17	นายนาคินทร์ มุขแก้ว	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
18	นายยงยุทธ ทองท่าชี	ผู้แทน ศบกต. ตำบลเพิ่มพูนทรัพย์	กรรมการ
19	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานศพก.ระดับอำเภอ		ผู้ประสานงาน

- ข้อมูลศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่าย) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก ของศูนย์เครือข่าย	ที่อยู่	ประธานศูนย์
1.	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	ม.2 ต.ลำพูน	นายณรงค์ พุ่มไม้
2.	ศูนย์เรียนรู้เกษตร ผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ม.5 ต.ทุ่งเตา	นายวันชัย มั่นเมาะ
3.	ศูนย์เรียนรู้การปลูก ปาล์มน้ำมันตำบลท่าชี	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	ม.4 ต.ท่าชี	นายเลิศชาว์ คงเนียม
4.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ม.8 ต.ควนศรี	นายสมพล มากพันธ์
5.	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	ม.2 ต.ลำพูน	นายณรงค์ พุ่มไม้
6.	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต เงาะโรงเรียนนาสาร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	ม.6 ต.เพิ่มพูนทรัพย์	นายหิรัญ พนาลี
7.	ศูนย์เรียนรู้การสร้าง อาชีพเสริมชาวสวน ยางพารา	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	ม.4 ต.ทุ่งเตาใหม่	นายถาวร สุขกิจ
8.	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต เงาะโรงเรียนนาสาร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	ม.10 ต.นาสาร	นายชัยยงค์ วรพันธ์
9.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ม.4 ต.ทุ่งเตา	นายชวนะ ทองแกมแก้ว

ศูนย์ศพก.หลัก
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

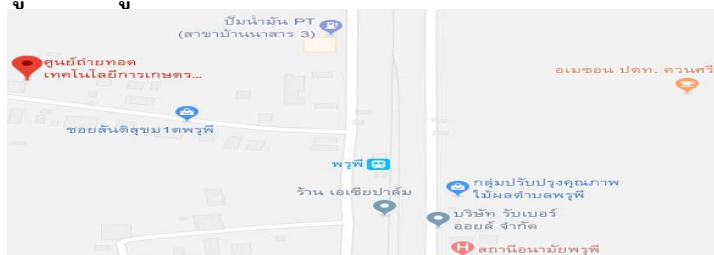
ชื่อศูนย์: ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านนาสาร

สินค้าหลัก: ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : ๓๙๔/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลพรุฬห์ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิกัด: X: ๕๓๘๙๑๐ Y: ๙๖๒๖๗๖ Zone: ๔๗ เนื้อที่ ๘ ไร่

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ภาพประธานศูนย์หลัก

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายสินชัย วงศ์จินดา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๘๗๑๘๘๒๑

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : ความต่อเนื่องของกิจกรรมภายในศูนย์เรียนรู้/การทำการเกษตรแบบผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : ศูนย์เรียนรู้

แปลงเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ ได้แก่

- แปลงเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้การปลูกผักปลอดภัยลดโรค NCDs มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการปลูกผักปลอดภัยลดโรค NCDs , มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร, การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย, การรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร, การลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ฐานการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยเคมีผสมเอง มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยเคมีผสมเอง, การลดต้นทุน, การเพิ่มผลผลิต
- ฐานการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ, การลดต้นทุน, การเพิ่มผลผลิต
- ฐานการเรียนรู้การผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียในการผลิตยางแผ่นรมควัน มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียในการผลิตยางแผ่นรมควัน และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- ฐานการเรียนรู้การผลิตยางแผ่นรมควัน มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการผลิตยางแผ่นรมควัน, การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, องค์การเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน การทำบัญชีครัวเรือน และการวางแผนธุรกิจ
- ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาเม็ง และการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงปลาเม็ง และการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ และเศรษฐกิจพอเพียง
- ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงวัว/หมู/เป็ด/ไก่ มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงวัว/หมู/เป็ด/ไก่ และเศรษฐกิจพอเพียง

- ฐานเรียนรู้การเรียนรู้พืชผักสวนครัว มีหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องพืชผักสวนครัว
แปลงเรียนรู้

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางอิสริยะ รุจิรางกูร
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๔-๔๔๙๙๗๘